

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine göre güncel konuların öğretimi

Current issues teaching according to the opinions of social studies teachers

Hatice Memişoğlu¹

Gökhan Güçin²

Received Date: 01 / 05 / 2017

Accepted Date: 22 / 06 / 2017

Öz

Bu çalışmanın amacı; sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretimine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın modeli nitel araştırma yöntemlerinden olan bir durum çalışmasıdır. Çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılında resmi ortaokullarda görev yapan 12 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Verilerinin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler ise betimsel analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre Sosyal bilgiler öğretmenleri güncel konuların öğrencileri hayata hazırladığını, onların derse olan ilgisini artırdığını ve derse daha aktif katılmasına olanak sağladığını belirtmişlerdir. Bununla birlikte, öğrencilerin içinde bulunduğu toplumun gerçek durumuna yakından şahitlik ederek etkin vatandaşlar olarak yetişmelerini yardımcı olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenler güncel konuları sosyal bilgiler dersinin tamamlayıcısı olarak gördüklerini, derste yeri geldikçe kullandıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenler güncel konuları işlerken en fazla soru-cevap ve tartışma yöntemlerini kullandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca konuların siyasi içerikli olmasına, toplumu ilgilendiren konular olmasına ve kazanımla bağlantılı olmasına dikkat ettikleri saptanmıştır. Güncel konular arasında en fazla darbeler, terör ve anarşinin olması gerektiğini belirterek ders kitaplarını da güncel konular bakımından yetersiz görmüşlerdir. Öğretmenler güncel konular ile ilgili olarak öğrencilerin aile ve çevrelerinde edindikleri önyargılarla derse gelmesini, yeterli zaman olmamasını ve konuların siyasete çekilmesini sorun olarak görmüşlerdir.

Anahtar sözcükler: Güncel konular, Sosyal bilgiler, Öğretmen

Abstract

This study aims to determine the opinions of social studies teachers about the teaching of current issues. The study model is case study, which is among qualitative search methods. The study group, on the other hand, consists of 12 social studies teachers who are in service at official secondary schools in the school year of 2016-2017. The data were collected by using semi-structured interview form. The data acquired from the study, on the other hand, were analyzed via descriptive analysis method. As a result of the study; social studies teachers stated that current issues would prepare students to life, increase the interest in the lesson and enable them to participate in the lesson more actively. They also stated that current issues would enable students to be raised as active citizens witnessing the real condition of society. The teachers indicated that they considered current issues a supplementary for social studies lesson and used them in the class when necessary. They stated that they mainly used question-answer and discussion methods while teaching current issues. It was determined that they paid attention to avoiding political issues and preferring issues regarding society and acquisitions. They indicated that coups, terror and anarchy had to be involved among current issues at most and found school books insufficient in terms of current issues. The teachers also indicated that here were problems about current issues as students would come to the class with prejudices obtained from their families and environment, there wasn't enough time and the issues would be brought to politics.

Keywords: Current issues, Social studies, Teacher

¹Yrd.Doç. Dr. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bolu/TÜRKİYE, memisoglu_h@ibu.edu.tr

²Doktora öğrencisi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bil. Ens., Bolu/TÜRKİYE, gokhangucin13@gmail.com

1. Giriş

Sosyal bilgiler üç temel gelenek üzerine kurulmuştur. Bunlar vatandaşlık aktarımı olarak sosyal bilgiler, yansıtıcı araştırma olarak sosyal bilgiler ve sosyal bilim olarak sosyal bilgiler öğretimidir (Barr, Barth, Shermis, 2013, s.16). Yansıtıcı araştırma olarak sosyal bilgiler John Dewey'in düşüncelerine dayanmaktadır. Amaç öğrencilerin karar alma ve problem çözme becerilerini öğrenip uygulamalarını sağlamaktır. Okul müfredatları oluşturulurken öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının ön planda tutulmaktadır. Bunun için okullar, çocukların faydasına olmayan bilgilerin ve kültür birikimlerinin aktarılması yeri olmamalı aksine, okullar onları modern çağdaki karmaşık problemlerle baş edebilecek şekilde yetişmeleri için güncel konulara yer vermelidir. Bu yaklaşımın temel yöntemi araştırma-incelemedir (Öztürk ve Deveci, 2011, s.3). Yansıtıcı araştırma olarak sosyal bilgiler, eğer toplumda bir sorun varsa bu sorun kısa bir zaman diliminde bireyleri de etkileyecektir anlayışını içermektedir. Örneğin enflasyon toplumsal bir problemdir. Bununla birlikte birçok aile besinsel olarak yeterli seviyede yiyecek almaya güç yetiremeyebilir. Kısaca sosyal bilgilerde yansıtıcı araştırmanın içeriği, yaygın toplumsal sorunlardan meydana gelen problemlerden oluşur (Barr, Barth, Shermis, 2013, s.94-95). Okullarda verilen eğitim günlük hayattaki olaylarla ilişkilendirilmesi sonucu bilgiler kalıcı olabilmektedir. Öğrencinin bu bilgileri ihtiyaç duyacağı alanlara transfer edebilmesi için bilgilerin yaşamın içerisinde seçilmesi gerekmektedir. Ayrıca bir bireyin etkili bir vatandaş olabilmesi için geçmişte ve günümüzde meydana gelen olaylar hakkında bilgi sahibi olduktan sonra gazete, televizyon, dergi gibi kaynaklardan verilen günlük olayları takip etmesine ve bunları analiz edebilmesine bağlıdır (Arın ve Deveci, 2008, s.171). Derste işlenen konuların günlük olaylarla ilişkilendirmek ve aktiviteleri güncel olaylara dayandırmak, gelecekteki olası problemlere karşı hazırlıklı olabilmek ve yaşanan olaylardan ders çıkarmak için güncel olayların iyi bir şekilde incelenmesi önemlidir (Binbaşıoğlu, 2004).

Güncel olaylar; öğretimin öğrenciye görelilik, açıklık, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, yakından uzağa ve hayatilik ilkeleri düşünüldüğünde sosyal bilgiler dersi için zengin bir kaynak oluşturur ve eğitimin etkililiğini artırır (Eryılmaz, 2015, s.8). Güncel olaylar toplumsal gerçekliklerden meydana geldiği için öğrencinin ilgisini çekmekte ve onların derse katılımını arttırmaktadır. Böylece Sosyal bilgiler dersindeki öğrenme olgusu zevkli ve eğlenceli bir hale bürünmekle birlikte kalıcı ve etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi sağlanmaktadır (Gürkan, 2009, s.38). Öğrenciler, yaşadıkları bölge ve ülkede güncel olayları ve son gelişmeleri takip etmeli, okulda öğrendiklerini yaşamla ilişkilendirerek sorunlara çözüm getirebilecek olgunluğa erişmelidir (Akdaş, 2013, s.24). Okullar toplumun önünde gitmelidir ki toplum ilerleyip gelişsinsin. Bunu gerçekleştirmek için güncel olaylar sınıfa taşınmalı ve orada o olay/sorunlarla baş edebilecek yeterliliğe sahip etkili bireylerin yetişmesi sağlanmalıdır.

Sosyal bilgilerin etkin bir vatandaş yetiştirme amacı güncel olayların öğretim amaçları örtüşmektedir. Öğretim uygulamalarında güncel olaylara yer verilen bir derste öğrenciler hem dünyada hem de kendi ülkelerinde meydana gelen ister fiziksel olsun ister toplumsal olsun hızlı değişimleri, gelişmeleri takip eder ve onlar hakkında bilgi sahibi olur (Gürkan, 2009, s.37). Sosyal bilgiler dersinin amaçları arasında yer alan iyi vatandaş yetiştirmek ve toplumun fertlerine yaşamlarında ihtiyaç duyacakları, bilgi, beceri ve değerleri gerçekleştirmek için bireylere karar verme beceri kazandırmakla olur. Öğrenciler, karar verme becerilerini televizyon, radyo ve gazete haberlerini takip ederek kazanırlar. Derslerde güncel olayların kullanılması ve öğrencilerin güncel olayları takip edebilecekleri süreli bir yayının okula gelmesine onların faydasına olacaktır (Nelson, 1987).

Kaltsounis (1987) Sosyal Bilgiler dersinde güncel olay kullanımının nedenlerini şöyle sıralamıştır.

Güncel olaylar:

- Öğrenmeyi kolaylaştırarak onu çekici hale getirir.
- Öğrencilere toplumsal hayatta yapmak istedikleri eylemler için yol göstererek onların topluma yakınlaşmasını sağlar.
- Öğrencilere çeşitli vatandaşlık becerileri kazandırır.
- Anlamli konuların kaynağıdır.
- Ders kitabı malzemelerini günümüze getirir.
- Bazı konuların sürekliliğini sağladığı gibi toplumun değişen doğasını da bizlere iletir.
- Olgü ve görüş arasındaki farkı kavrayabilme ve muhakeme yapabilme becerisini geliştirir.
- Öğrencilerin, vatandaşlığın önemli bir özelliğı olan, kendi dünyaları hakkında bilgili olmalarına yardımcı olur.

Toplum için etkili vatandaş yetiştirme amacı taşıyan sosyal bilgiler dersinde güncel olayların kullanılmasının önemi büyüktür (Gürdoğan Bayır, 2010, s.17). Bu konuda öğretmenlere de şu görevler düşmektedir;

- Güncel olayları takip etme ve değerlendirmede öğrencileri teşvik etmelidir.
- Sınıfa getirilecek güncel olayları seçmeli ve onları öğretim yöntem tekniklerine göre planlayarak öğretimi gerçekleştirmelidir.
- Öğrencileri doğru bir şekilde yönlendirmek için gazete okumalı ve güncel olayları düzenli olarak takip etmelidir.
- Güncel olayların öğretiminde kullanılacak yöntem ve teknik hakkında yeterli bilgiye sahip olmalıdır (Haas & Laughlin, 2000).

Güncel konuların öğretimine yönelik yapılan araştırmalara bakıldığında; öğrencilere, öğretmen adayları, öğretmenlere yönelik deneysel, nicel, nitel çalışmalarda güncel olayların kullanımının öğrencilerin başarıları ve bilgileri hatırlama düzeylerini artırmada etkili olduğu ve sosyal problemlere ilişkin bir farkındalık kazandırdığı, güncel olaylardan yararlanılarak gerçekleştirilen öğretimin öğrencilerde bir takım davranış değişikliği yarattığı ve bilinç oluşturduğu, eleştirel düşünme becerilerinde, analiz, değerlendirme, çıkarım, yorumlama ve öz düzenleme becerileri kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler ise derste güncel olaylara, konuya göre yeri ve zamanı geldiğinde yer verdiklerini, güncel olayların öğretimi sırasında daha çok soru-yanıt, araştırma ödevi, tartışma ve canlandırma gibi yöntem ve tekniklerini kullandıkları öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde güncel olayları konuyu örneklendirmek için kullandıkları, güncel olayları seçerken şiddetten uzak olmasını kriter olarak aldıkları, daha çok günlük toplumsal konuları ele aldıkları bilgisi elde edilmiştir. Öğretmenlerin güncel olayları kolay ve yaygın kaynaklar oldukları için yaşamdan örnekler, gazete ve TV gibi kaynaklardan seçtikleri sonucuna ulaşılmıştır (Deveci,2007; Arın&Deveci,2008; Ünlüer, 2008; Demirkaya-Gedik, 2008a; Demirkaya-Gedik, 2008b; Gürkan,2009; Gedik, 2010; Gürdoğan Bayır, 2010; Zemin 2013; Eryılmaz (2015); Akdaş, 2013; Canbulat,2011; Akdağ ve diğerleri, 2014). Araştırmalarda Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin güncel olayları ders ile ilişkilendirebildiğı ancak güncel olayların ders kitaplarında yetersiz olduğu görüşünde oldukları ve güncel olayların öğretimi sırasında öğrenciler ve ailelerden kaynaklanan sorunlar yaşadıkları yönünde sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin güncel olayları ele alırken programı yetiştirme sıkıntısı ve sınıf mevcutlarının kalabalık olması gibi sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. İlgili araştırmalarda güncel

konuların öğretimi ile ilgili çeşitli sorunlar olmasına rağmen güncel konulara derslerde yer verilmesinin ne kadar gerekli olduğu açıktır. Bu dersler arasında yer alan sosyal bilgiler dersi, öğrenciye başta yaşadığı çevre ve toplum olmak üzere içinde bulunduğu dünyayı tanımaya yardımcı olan en temel derslerin başından gelmektedir. Öğrencilerin hayatı tanınması ve gelecekte yaşayacağı toplumda karşılaşacağı olası sorunlara hazırlıklı olacak şekilde yetişmesi sosyal bilgiler dersi aracılığıyla mümkün olacaktır. Sosyal bilgiler dersi konularını günlük yaşamadan da aldığı için konular sürekli değişim göstermekte ve farklılaşmaktadır. Bu doğrultuda toplumu ve dünyayı etkileyen hayatı konuların gündeme getirilmesi ve sosyal bilgiler dersi kapsamında değerlendirilmesi öğrencilerin etkin, çevresine duyarlı, üretken olarak yetişmelerine katkı sağlayacaktır. Burada öğretmene çok önemli bir görev düşmektedir. Sosyal bilgiler dersinde güncel konuların kullanımı dersin amaçlarını gerçekleştirmede önemli olduğundan dolayı sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri önem taşımaktadır. Bu bağlamda araştırmada öğretmenlerin güncel konulara ilişkin görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır

2. Araştırma

2.1. Araştırmanın amacı

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde güncel konuların öğretimine ilişkin düşüncelerini ortaya çıkarmaktır.

Bu amaçla şu sorulara yanıt aranmıştır:

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin,

1. Sosyal bilgiler dersi açısından güncel konuların öğretiminin amacı, önemi ve öğrencilere kazandırdıklarına,
2. Sosyal bilgiler programındaki mevcut ve olmasını istedikleri güncel konuların değerlendirmesine,
3. Güncel konuları ne sıklıkta kullandığı ve hangi yöntem, teknikle işlediklerine ve hangi yaklaşımla ele aldıklarına,
4. Güncel konuları seçerken dikkat ettiği hususlara,
5. Güncel konuların öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ve çözüm önerilerine ilişkin görüşleri nelerdir?

2.2. Yöntem

2.2.1. Araştırmanın modeli

Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olan bir durum çalışmasıdır. Durum çalışması, araştırmacının gerçek hayat, güncel bir durum ya da belli bir zaman içerisindeki gözlemler, mülakatlar, görsel-işitsel materyaller, dokümanlar ve raporlar gibi çoklu bilgi kaynakları detaylı ve derinlemesine topladığı, bir durum betimlemesi ortaya nitel bir yaklaşımdır (Creswell, 2015, s.96).

2.3. Çalışma grubu

Çalışma grubu amaçlı örneklem çeşitlerinden nitel araştırmalarda oldukça yaygın olarak kullanılan ölçüt örnekleme yöntemi ile yapılmıştır. Ölçüt örneklemin mantığı daha önceden belirlenmiş bazı önem ölçütlerini karşılayan tüm durumları çalışma ve gözden geçirmektedir.(Patton, 2014, s.238).Araştırmanın katılımcıları 2016-2017 eğitim-öğretim yılında ortaokullarda çalışan 12 sosyal bilgiler öğretmenidir. Ölçütler öğretmenlerin en az 5 yıl öğretmenlik yapmış olmaları, sosyal bilgiler öğretmenliği anabilim bilim dalından mezun olmaları, farklı üniversitelerden mezun olmaları, farklı

illerde öğretmenlik yapıyor olmaları ve gönüllü olarak çalışmaya katılmalarıdır. En az 5 yıllık seçilmesinin nedeni konu ile ilgili deneyime sahip olmaları, farklı üniversitelerden seçilmesinin nedeni farklı eğitime süreçlerinden geçmeleri farklı illerden öğretmenlik yapıyor olmaları ise görev yaptıkları çevrenin özellik ve durumuna göre güncel konuları ele almalarıdır. Çalışma grubunun özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik özellikleri

Öğretmen özellikleri		f	Öğretmen Özellikleri		f
Cinsiyet	Erkek	10	Mezun Olunan Bölüm	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	12
	Kadın	2		Toplam	12
	Toplam	12		Lisans	10
Görev Süreleri	5-9	7	Öğrenim Durumu	Yüksek Lisans	2
	10-15	3		Toplam	12
	16-20	2			
	Toplam	12			
Mezun Olunan Üniversite	Gaziosmanpaşa Üniv.	1	Görev Yapılan İl	Bolu	3
	Ahi Evran Üniv.	1		Samsun	3
	Gazi Üniv.	1		Van	1
	Celal Bayar Üniv.	1		Şırnak	1
	Pamukkale Üniv.	1		Rize	1
	Marmara Üniv.	1		Malatya	1
	Cumhuriyet Üniv.	1		İzmir	1
	Amasya Üniv.	1		Tokat	1
	Abant İzzet Baysal Üniv.	1		Toplam	12
	On Dokuz Mayıs Üniv.	1			
	Karadeniz Teknik Üniv.	1			
	İstanbul Üniv.	1			
	Toplam	12			

Tablo 1’e bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerin 10’u erkek, 2’si kadındır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görev sürelerine baktığımızda 5-9 yıl görev yapan öğretmen sayısı 7, 10-15 yıl görev yapanların sayısı 3, 16-20 yıl görev yapanların sayısı 2 olarak görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun oldukları üniversitelerin farklılaştığı görülmektedir. Bu üniversiteler şunlardır. Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ahi Evran Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Celal Bayar Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Amasya Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi. Öğretmenlerin lisans mezuniyetlerine baktığımızda tamamı sosyal bilgiler öğretmenliği mezunudur. Ayrıca öğretmenlerin son öğrenim durumlarına baktığımızda 10’u lisans, 2’si yüksek lisans mezunudur. Öğretmenlerin 3’ü Bolu, 3’ü ise Samsun, diğer 6 öğretmen ise farklı illerde görev yapmaktalar. Bu iller Van, Şırnak, Rize, Malatya, İzmir, Tokat’tır.

2.4. Veri toplama aracı

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde güncel konuların öğretimine ilişkin düşüncelerini belirlemek için araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme

formu deneklere uygulanmıştır. Görüşme formu hazırlanırken sorular kolay anlaşılabilir şekilde oluşturulmuş, açık uçlu sorular sorma, kişiyi yönlendirmekten kaçınma, geniş kapsamlı sorular sorma, soruları mantıklı bir şekilde düzenleme (Yıldırım ve Şimşek, 2005) ilkelerine dikkat edilmeye çalışılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme önceden hazırlanan ve ne tür soruların ne şekilde sorulup, hangi verilerin toplanacağını en ayrıntılı biçimde belirleyen, görüşme planının aynen uygulandığı bir görüşmedir (Karasar, 2005).

Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler yer almaktadır. Bu bölümde öğretmenlere cinsiyetleri, mezun oldukları üniversite ve bölüm, meslekteki hizmet süreleri, en son öğrenim durumları (lisans, yüksek lisans ve doktora) ve görev yaptıkları il sorulmuştur. İkinci bölümde ise araştırmanın görüşme soruları yer almaktadır.

2.5. Verilen çözümlenmesi

Çalışmada elde edilen veriler betimsel analiz yapılarak değerlendirilmiştir. Betimsel analizde amaç görüşme ve gözlem sonucu elde edilen verilerin düzenlenerek ve yorumlanarak okuyucuya aktarmaktır. Veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre sınıflandırılır, özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.224). Görüşme formları Öğretmen-1 (Ö1, Ö2, Ö3) şeklinde numaralandırılmış ve bulgular kısmında görüşüne yer verilen öğretmen bu şekilde belirtilmiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırmanın amaçlarına uygun olarak Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin sosyal bilgiler eğitiminde; güncel konuların amaç ve önemi, öğrencilere ne kazandıracığı güncel konular olarak hangi konuları gördükleri, güncel konuları ele alış biçimleri, güncel konuları derste kullanma sıklığı, güncel konuları ele alınışında benimsedikleri temel yaklaşımlar, güncel konuları seçerken dikkat ettikleri hususlar, kullandıkları teknik, yöntem ve etkinlikleri ve bu süreçte karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlara yönelik önerdikleri olası çözüm önerileri belirlenmiştir.

3.1. Birinci alt probleme ilişkin bulgular

3.1.1. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuları kullanma amaçlarına ilişkin bulgular

Tablo 2. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuları kullanma amaçlarına ilişkin görüşleri

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri	f	Öğretmenler
Örnek vermek için	5	Ö7,Ö9,Ö5,Ö11,Ö8
Konuları somutlaştırmak için	3	Ö1, Ö6, Ö5
Toplumun sorunlarına dikkat çekmek için	2	Ö2, Ö4,
Vatan ve millet sevgisini aşılama için	2	Ö2, Ö8
Konuya dikkat çekmek için	2	Ö3, Ö12
Bugün ile geçmiş arasında bağ kurmak için	1	Ö10
Tartışmayı başlatmak için	1	Ö4
Konuları tekrar etmek için	1	Ö1

Tablo 2'ye göre; öğretmenler çok güncel konuları örnek vermek için kullandıklarını bunun yanı sıra konuları somutlaştırmak, toplumun sorunlarına dikkat çekmek, vatan ve millet sevgisini aşılama, konuya dikkat çekmek için, bugün ile geçmiş arasında bağ kurmak, tartışma başlatmak, konuları tekrar etmek için güncel konuları kullandıklarını belirtmişlerdir.

Amacın örnek vermek olduğunu belirten bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir: *Konuyu anlatırken güncel bir olaydan örnek veririm veya güncel bir haberden bahsedirim (Ö7). Haberlerden örnekler vererek, yaşanmış olaylar, anılar, çocukların ailelerinden ve çevrelerinden duydukları, gördükleri olay ve durumlarla dersi destekliyorum (Ö9). Daha çok olayları açıklama, anlamlandırma ve özellikle dikkat edilmesini istediğim durumları belirtmek için kullanıyorum (Ö11). Amacın konuları somutlaştırmak olduğunu belirten bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir. Somutlaştırarak ve mümkün olduğu kadar materyal kullanarak ders işlemeye çalışıyorum. Ayrıca mümkün olduğunca öğrencilerin aileleri ve çevrelerini de işin içine katmaya çalışıyorum (Ö5). Elimde görsel bilgiler (video-resim-grafik vs) varsa mutlaka somutlaştırıyorum (Ö1). Okul imkânları çerçevesinde akıllı tahtadan video görsellerini izlettiriyorum. Geçen sene doğal afetler konusunda okulumuza AKUT ekibini davet etmiştik (Ö6).*

Amacın toplum sorunlarına dikkat çekmek olduğunu belirten bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir: *Öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları olayları sınıfta anlatmalarını sağlayıp bir farkındalık oluşturmaya çalışıyorum (Ö4). Güncel konuları öğrencilere çevrelerinde gelişen durumların farkında olabilmeleri için kullanıyorum (Ö2). Amacın vatan millet sevgisi aşılama olduğunu belirten bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir. Sosyal bilgiler dersinin içeriğinde olduğu gibi yurt ve millet sevgisi kazandırabilmek ülkesine ve çevresine faydalı insan olabilmeleri için etkili şekilde kullanmaya gayret gösteriyorum (Ö2). Genellikle terör olayları ve şehitlerimiz gündem de olduğu için onlardan bahsediyoruz. Çocukları vatan Millet sevgisi konusunda bilinçlendirmeye çalışıyoruz (Ö8).*

Amacın konuya dikkat çekmek olduğunu belirten bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir: *Dersin giriş kısmında önemli güncel konulara değiniyoruz. Öğrencilerin bilgileri var mı, ne biliyorlar, ne düşünüyorlar bu şekilde beyin fırtınası yaparak bir değerlendirme yapıyoruz (Ö3). Dersin başın da konuya odaklama ve dikkat çekmede (Ö12).*

Amacın geçmiş ile bu gün arasında bağ kurmak olduğunu belirten öğretmenin görüşü şu şekildedir: *Ben geçmiş konularla metotlarda olmasa da insiyatif kullanıp günümüzle bağlantı kuruyorum (Ö10).*

Amacın tartışma başlatmak olduğunu belirten öğretmenin görüşü şu şekildedir: *Derslerde güncel olaylar ile ilişkilendirilebilecek konularda öğrencilerin bu konu hakkında bilgi sahibi olup olmadığı konularında ve bu konulardaki sorunlara çözümleri noktasında sorular soruyor, tartışma ortamı yaratıyorum (Ö4).*

Amacın konuları tekrar etmek olduğunu belirten öğretmenin görüşü şu şekildedir: *İşlenen derslerle ilgili güncel konuları hatırlatıyorum (Ö1).*

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuları kullanma amacı konular ile ilgili örnekler vermek, görsel-işitsel araçlarla konuları somutlaştırmak, toplumun sorunlarına dikkat çekmek, vatan ve millet sevgisini aşılama, konuya dikkat çekmek, bugün ile geçmiş arasında bağ kurmak, tartışma başlatmak ve konuları tekrar etmek içindir.

3.1.2. Sosyal bilgiler dersi açısından güncel konuların öğretiminin önemine ilişkin bulgular

Tablo 3. Sosyal bilgiler dersi açısından güncel konuların öğretiminin önemine ilişkin öğretmen görüşleri

Öneme ilişkin görüşler	f	Öğretmenler
Çocuğu hayata hazırlamak	7	Ö2,Ö3,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö9
Etkili (aktif) vatandaş yetiştirmek	5	Ö1, Ö8, Ö12, Ö6, Ö7
Geçmiş ilr bu gün arasında bağ kurmak	3	Ö1,Ö10, Ö11
Konunun anlaşılmasını sağlamak	1	Ö12

Tablo 3'te görüldüğü gibi Sosyal bilgiler dersinde güncel konuların önemiyle ilgili olarak sosyal bilgiler öğretmenleri en fazla çocuğu hayata hazırlamak yönünde görüş bildirmişlerdir. Diğer görüşler ise etkili (aktif) vatandaş yetiştirmek ve geçmiş ile bu gün arasında bağ kurmak ve konunun anlaşılmasını sağlamaktır.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminin önemini çocuğu hayata hazırlamak olduğu yönündeki bazı görüşleri verilmiştir: *Sosyal Bilgiler dersi hayatla en fazla iç içe olan derstir. Bu sebeple ders kazanımlarının ve konularının güncel konulardan seçilmesi çocukların hayata hazırlanmasında önemli bir paya sahiptir (Ö2). Güncel konular hayatın içindeki konular olduğu için öğrencileri toplum hayatına hazırlamak bakımından önemlidir (Ö9). Dersimizin amacı hayatın temel kurallarını öğrencilere kazandırmaktır. Bu yüzden çocuğun yaşadığı çağa uygun, güncellenmiş konuların öğretilmesi önemlidir (Ö5).*

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminin önemini etkili (aktif) vatandaş yetiştirmek olduğu yönündeki bazı görüşleri verilmiştir: *Bilinçli bir vatandaş yetiştirmek amacıyla sosyal bilgiler dersinin etkisi kaçınılmazdır. Duyarlı bireylerin her yönüyle ülkesinin sorunlarına eğilmesi toplumda olumlu bir algı oluşturulması açısından değerlidir (Ö6). Güncel konuların öğretilmesi kişinin hayatıyla ilgili doğru karar vermesinde etkili olacaktır. Ayrıca güncel konularla ilgili bilgilerin öğrenilmesi duyarlılık bilincinin gelişmesini sağlayacaktır (Ö7). Amaç çocuğu yaşadığı çevreyi anlamasını sağlamaktır. İçinde bulunduğu toplumda iyi bir şekilde görevlerini yerine getirmesi bakımından önemlidir (Ö8).*

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminin önemini geçmiş ile bugün arasında bağ kurmak olduğu yönündeki bazı görüşler aşağıda verilmiştir:

Amaç olarak öğrencilerin geçmişle bugün arasında bağ kurmasını sağlamak söylenebilir. Geçmişteki örnek olaylar ve sonuçları, etkileri alınarak daha kolay bağlantı sağlanabilir. Öğrencilerin geçmiş-bugün-gelecek üçgeninde etkili düşünebilmesi ve değerlendirme yapabilmesi açısından güncel konuların öğretimi önemlidir (Ö1). Güncel konular mutlaka derslerle ilintili hale getirilip verilmelidir. Amaç konular geçmişten geleceğe köprü kurulmasını sağlamaktır. Bu konuda gerekli öğretim programları derse eklenmelidir (Ö10). Sosyal Bilgiler dersi bireylerin geçmiş ve gelecek arasında bağlantı kurmasını sağlayan bir köprüdür. Geçmişin izlerini daha belirgin ve anlaşılır yapmak ve geleceğe güvenle yürümek için güncel konuları kullanmak elzemdir (Ö11).

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminin önemini konunun anlaşılması kolaylaştırmak olduğu yönündeki bazı görüşler şu şekildedir: *Yaşamış olduğu toplumu tanımına katkıda bulunur. İşlenen konunun anlaşılmasını ve öğretilmesini kolaylaştırır (Ö12).*

Kısacasosyal bilgiler dersinde güncel olayların kullanılması çocuğun hayata hazırlanması, çevresine duyarlı, etkili (aktif) vatandaş olarak yetişmesi, geçmiş ile bu gün arasında bağ kurması ve konunun anlaşılması bakımından önemli olduğu öğretmenlerce belirtilmektedir.

3.1.3. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminin öğrencilere kazandıracaklarına ilişkin görüşleri

Tablo 4. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminin öğrencilere kazandıracaklarına ilişkin öğretmen görüşleri

Güncel konuların öğrenciye kazandıracakları	f	Öğretmenler
Etkin vatandaş olmayı	6	Ö2,Ö4,Ö5,Ö6,Ö7,Ö9
Derse karşı ilgili ve meraklı olmayı	5	Ö3,Ö10,Ö11,Ö8, Ö12
Temel beceriler (karar verme, sorgulama, çözüm üretme, farklı düşünebilme, ileri görüşlülük) kazandırır	5	Ö1,Ö7, Ö4, Ö10, Ö2
Haber izleme alışkanlığı	1	Ö8
Konuları somutlaştırmayı	1	Ö11

Tablo 4'te görüldüğü gibi genel olarak öğretmenler güncel konuların öğrencilerin çevresine duyarlı etkin vatandaşlar olarak yetişmelerini sağladığı görüşünü dile getirmişlerdir. Ayrıca öğretmenler güncel konuların derse karşı ilgiyi ve merakı artırdığını, bazı temel beceriler kazandırdığını, haber izleme alışkanlığı kazandırdığını ve konuları somutlaştırdığını belirtmişlerdir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğrencilere etkin vatandaş olmayı sağladığı ile ilgili bazı görüşler; *Yaşam tecrübesi kazandırır çevrelerinin ve içinde buldukları durumları fark etmelerini sağlar (Ö2). Yaşadığı toplum içerisinde birey olma bilinci kazandırır. Toplum içerisinde varlığını etkili bir şekilde sürdürebilmesi için güncel konular önem yer tutmaktadır. Bu açıdan dersimizin en önemli özelliği öğretmekten ziyade davranış kazandırmaktır (Ö5). İçinde yaşayacakları toplumu ve dünyayı daha iyi tanımaları sağlıyor. İklim, doğal afetler, bölgemiz gibi konularla ülkemizin özellikleri hakkında bilgiler edinir. Bilim adamlarını ve teknolojinin gelişimini öğreniyorlar (Ö9).*

Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğrencilere derse ilgi ve meraklı olmayı kazandırdığı ile ilgili bazı görüşler; *Dersin hayatla iç içe olduğunu hissettireceğinden öğrenci gözünde derse verilen önemi artırır. Güncel konular ilgilerini çekeceği için derse yönelik ilgi ve merakları artar (Ö3). Konu içerisinde kendilerinden parçalar gördüklerinde ilgileri de kendiliğinden artıyor (Ö11). Güncel konular hem dersi çekici hale getirir (Ö10). Öğrencilerin derse katılımını artırır. Öğrencilerin işlenen konuya dikkatini vermelerini sağlar. Derse ilgisini artırır (Ö12) şeklindedir.*

Güncel konuların öğrencilere temel beceriler kazandırdığı ile ilgili bazı görüşler; *Güncel konular öğrencilere ileri görüşlülük kazandırır (Ö2). Çok yönlü düşünebilme, geçmiş ile bugün arasında bağlantı kurabilme, geleceğe yönelik gerçekçi hedefler oluşturabilme vb özellikler kazandırır (Ö1). Güncel konuların öğretimi öğrencilere karar verme, analiz etme, yorumlama, çıkarımda bulunma vb. becerilerini kazandırır (Ö7). Problem çözümünde öğrenciye gerçek hayatta katkı sunar (Ö10).*

Güncel konuların öğrencilere haber izleme alışkanlığı kazandırdığı ile ilgili görüşler; *Haber izleme alışkanlığı kazandırabilir. Çünkü bir gün önce yaşanan önemli bir olay derste konuşulduğunda çocuk da söz hakkı almak isteyebilir (Ö8).*

Güncel konuların ders konuları somutlaştırmayı sağladığı ile ilgili bazı görüşler; *Olayları somutlaştırmalarına yardımcı oluyor (Ö11)*.

Yukarıda da görüldüğü üzere güncel konular öğrencilerin çevresine duyarlı etkin vatandaşlar olarak yetişmelerine yardımcı olur, derse karşı ilgiyi ve merakı artırır, karar verme, analiz etme, yorumlama, çıkarımda bulunma gibi bazı temel beceriler ve haber izleme alışkanlığı kazandırır ve konuları somutlaştırır.

3.2. İkinci alt probleme ilişkin bulgular

3.2.1 Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler programında yer alan güncel konuları değerlendirmesine ilişkin bulgular

Tablo 5. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler programında yer alan güncel konuları değerlendirmesine ilişkin görüşleri

Mevcut güncel konulara ilişkin görüşleri	f	Öğretmenler
Güncel konular yetersiz	8	Ö1,Ö5,Ö4,Ö3,Ö11,Ö12
Bazı konular yer almakta	2	Ö7, Ö9,
Güncel konular zenginleştirilerek verilmeli	2	Ö6, Ö10,
Güncel konular yeterli düzeyde yer almakta	2	Ö2, Ö8

Tablo 5'e göre öğretmenlerin çoğu programdaki güncel konuları yetersiz/eksik olarak gördüğünü belirtmiştir. Bazı öğretmenler güncel konuların zenginleştirilerek verilmesi gerektiği görüşündedir. Bazı öğretmenler ise güncel konuları yeterli olarak görmektedir.

Programda güncel konuların yetersiz oluşu ile ilgili görüşler şu şekildedir: *Birçok konu doğrudan öğrencinin hayatının içerisinde karşılaşılabileceği tarzda konular değil. Mesela 6.sınıflarda Anadolu ve Mezopotamya uygarlıkları konusu. Kültürel değerleri açısından güzel bir konu ama programda işleniş biçimi daha çok ezber bilgilerden oluşuyor (Ö5). Güncel konular açısından ders kitabımız maalesef çok yetersiz son yedi yıldır kılavuz kitabımızda kayda değer hiçbir değişiklik olmadı kitap incelendiğinde sanki ülkemizde ve dünyada son yedi yıldır bilimsel, teknolojik, edebi, kültürel hiçbir değişiklik yaşanmamış gibi bir izlenim uyandırıyor. Ders işlenirken bireysel olarak biz güncel eklemeler yapıyoruz ancak o zamanda öğretmenler arasında bütünlük sağlanamıyor (Ö11). Tüm sınıflarda genel anlamdan güncel konular yeterli değildir. 5. ve 6. Sınıflarda güncel konular olarak örneğin doğal afetler kuraklık, sel, deprem gibi konular bulunmaktadır. 7.sınıflarda nüfus hareketleri ekonomik faaliyetler sonucu iç ve dış göçler gibi konular güncel olaylarla ilişkilendirilebilecek düzeydedir (Ö4).Programda bazı güncel konulara yer verilmiştir. 5.sınıf programında çocuk hakları, doğal ortam ve insan, doğal afetler, ekonomide insan etkisi, teknolojinin insan hayatına etkisi konuları; 6.sınıf programında haklar ve sorunların çözümü, ormanlar, iklimin insan yaşamına etkisi, doğal kaynakların korunması, mesleklerin özellikleri (Ö7).*

Programda güncel konuların zenginleştirilerek verilmesi ile ilgili görüşler şu şekildedir: *Somut örneklerin daha fazla verilip, uygulanabilirliği olmalı (Ö6).Bütün sınıflarda zengin bir içerik sunulmalı güncel konuların artırılmasını ve müfredatın buna göre yapılmalıdır (Ö10).*

Programda güncel konuların yeterli oluşu ile ilgili görüşler ise şu şekilde belirtilmiştir: *Sosyal bilgiler programında bulunan güncel konular günümüzde yurtda ve dünyada meydana gelen konuları ele almaktadır. Yardımlaşma ve dayanışma toplumsal bunalımlar ve siyasi olaylar bütün*

sınıf seviyelerinde gerektiği gibi ele alınmıştır (Ö2). Programda güncel konular yeterli düzeyde yer almaktadır (Ö10).

Genel olarak öğretmenler sosyal bilgiler programındaki güncel konuları yetersiz/eksik olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca güncel konuların zenginleştirilerek ve her dersin müfredatında yer alması gerektiği görüşün de olan öğretmenlerin yanında güncel konuları yeterli bulduğunu ifade eden öğretmenler de mevcuttur.

3.2.2. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler ders programında hangi güncel konular olması gerektiğine ilişkin bulgular

Tablo 6. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler ders programında hangi güncel konular olması gerektiğine ilişkin görüşleri

Görüşler	f	Öğretmenler	Görüşler	f	Öğretmenler
Darbeler	3	Ö1, Ö8, Ö9	Çevre	1	Ö7
Terör ve anarşi	3	Ö6, Ö8, Ö4	Politika	1	Ö7
Ülkemizde yaşanan olaylar	3	Ö1, Ö3, Ö12	Doğal afet	1	Ö4
Toplumsal yardımlaşma ve dayanışma	2	Ö2, Ö11	Küresel ısınma ve iklim değişikliği	1	Ö4
Hak ve sorumluluklar	2	Ö5, Ö10	Trafik	1	Ö4
Sağlık	2	Ö7, Ö11	Güvenlik	1	Ö11
Dünyadaki olaylar	1	Ö3	Teknoloji	1	Ö11
Sportif ve kültürel etkinlikler	1	Ö1	Ticaret	1	Ö11
Bilimsel gelişmeler	1	Ö3	Empati	1	Ö5
Değerler eğitimi	1	Ö5	İnsan hakları	1	Ö5
İşsizlik ve ekonomik durum	1	Ö6	Düşünce özgürlüğü	1	Ö5
Beslenme	1	Ö7			

Tablo 6'ya baktığımızda öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde güncel olarak görmek istedikleri konular çeşitlilik göstermektedir. Öğretmenler en fazla darbeler, terör ve anarşi, ülkemizde yaşanan olaylar, toplumsal yardımlaşma ve dayanışma, hak ve sorumluluklar, sağlık konularının yer alması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Bazı öğretmenlerin programda yer almasını istedikleri güncel konular ile ilgili görüşleri şu şekildedir: *Son 30-35 yıl ülke gündemini meşgul eden olaylar, sportif-kültürel etkinlikler, darbeler, değişim ve gelişim süreçleri kronolojik olarak programa eklenebilir (Ö1). Daha çok toplumsal yardımlaşma ve dayanışmayla ilgili konular olması gerektiğini düşünüyorum. Böylece öğrencilerin ülkelerine ve çevrelerine karşı daha bilinçli olmaları sağlanacaktır diye düşünüyorum (Ö2). Bilimsel alandan yaşanan gelişmeler mutlaka olmalıdır. Öğrencilerde bilimsel düşünme becerileri kazandırması ve örnek olması sebebiyle. Ülkemiz ve dünyada yaşanan önemli toplumsal olaylar olmalıdır. İnsanlığı ilgilendirdiği, ders çıkarılması amacıyla (Ö3). Hak ve sorumluluklarımız, değerler eğitimi, empati (bence en büyük eksiklik) insan hakları, düşünce özgürlüğünün önemi gibi konuların daha fazla yer kaplaması gerekir (Ö5). Özellikle insan için önemli olan beslenme, çevre, sağlık, politika vb. konuların olması gereklidir. Çünkü bu konular bana göre önceliklidir (Ö7). Sosyal Bilgiler dersinde ülkemizde, çevremizde ve dünyada var olan güncel olayların daha fazla yer alması önemlidir. Öğrencilerin gelişen değişen dünyaya ayak uydurabilmeleri ancak böyle gerçekleşir. Küresel ısınma, iklim değişiklikleri konuları da daha fazla yer almalıdır (Ö4). Sosyal yardımlaşma*

ve dayanışma, sağlık, teknoloji, güvenlik, ticaret ve doğal hayat ile ilgili güncel konular kesinlikle olmalı (Ö11).

Öğretmenler güncel konular kapsamında toplumu ilgilendiren konuların olması gerektiğini özellikle uzun süredir ülke gündemini işgal eden terör olayları ve darbe konularının yer almasını istemektedirler. Ayrıca çevre sorunları, kuraklık ve iklim değişikliği, bilimsel ve kültürel gelişmeler, insane hakları, sağlık, trafik konularının sosyal bilgiler dersi programında yer verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

3.3. Üçüncü alt probleme ilişkin bulgular

3.3.1. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuları derste kullanma sıklığını ve kullanma durumuna ilişkin bulgular

Tablo 7. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuları derste kullanma sıklığını ve kullanma durumuna ilişkin görüşleri

Temalar	f	Öğretmenler
Yeri geldikçe	4	Ö5, Ö8, Ö1, Ö2
Her zaman	4	Ö4, Ö11, Ö3, Ö9
Genellikle	2	Ö7, Ö10
Ara sıra	2	Ö6, Ö12

Tablo 7’de öğretmenlerin güncel konuları derste kullanma sıklığı verilmiştir. Tabloya baktığımızda öğretmenler sosyal bilgiler dersi kapsamında güncel konulara yeri geldikçe yer verdiklerini belirtmişlerdir. Bazı öğretmen ise güncel konuları her zaman derslerinde kullandıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin bazıları da genellikle ve ara sıra güncel konuları işlediğini ifade etmiştir.

Bu konuda bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıda verilmiştir:

Yeri geldikçe kullanıyoruz. Mesela derste bir okuma metninde bir yerden bahsediliyorsa çocuklar da o yerle ilgili daha önceden bir haber, örnek bir olay biliyorlarsa anlatıp derse katkı sağlıyorlar (Ö8). Yeri geldikçe güncel konuları öğrencilerin daha iyi anlayabilmeleri ve yorumlayabilmeleri için kullanıyorum(Ö2). Güncel konuları konunun durumuna göre her zaman kullanmaya çalışıyorum. Konu eğer güncel ile ilgiliyse öğrencilerin ilgisini çekiyor ve bu konu zor veya öğrenemeyeceğim yanılığına düşmeden istekli bir şekilde derse katılıyor bu da öğrencinin hem başarısını artırıyor hem de derse olan ilgi ve alakasını artırıyor (Ö4). Her zaman kullanıyorum ama verdiğim örnekler kitaptan bağımsız oluyor (Ö11). Her zaman kullanıyorum bazen dersin başında bazen de dersin sonunda. Güncel konuların ders kapsamında önemli olduğunu düşünüyorum. Durağan değil dinamik olmak, öğrencilerin güncel bilgilerin farkında olması, bunları kullanması, bilinen konuların paylaşılması gibi sebeplerle (Ö3). Genellikle kullanıyorum. Her zaman kullanmamamın sebebi zaman sıkıntısı olduğu içindir (Ö10). Sınıfın yapısına göre değişkenlik gösteriyor. Konularla bağlantılı olsun ya da olmasın bir şekilde derste ilgiyi çekmek amacıyla örneklendirmelerim ara sıra olmaktadır (Ö6). Ara sıra işlenen konun özelliklerini ön planda tutuyorum. Ayrıca öğrencinin seviyesi de önemli oluyor (Ö12).

Yukarıda da görüldüğü gibi, öğretmenlerin sosyal bilgiler dersi kapsamında güncel konulara yer verdikleri görülmektedir. Bazı öğretmenler güncel konulara yeri geldikçe yer verdiğini, bazı öğretmenler güncel konuları her zaman derslerinde kullandıklarını, bazıları genellikle, bazıları ise ara sıra güncel konuları işlediğini ifade etmiştir.

3.3.2. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminde kullandıkları yöntem, teknik ve etkinliklere ilişkin bulgular

Tablo 8. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminde kullandıkları yöntem, teknik ve etkinliklere ilişkin görüşleri

Yöntem ve teknikler	f	Öğretmenler	Yöntem ve teknikler	f	Öğretmenler
Soru-cevap	7	Ö2,Ö6,Ö7,Ö8,Ö9,Ö10,Ö12	Örnek olay	1	Ö7
Tartışma	5	Ö3, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11	İşbirlikli öğrenme	1	Ö12
Sunuş	3	Ö1, Ö3, Ö11	Hikâye	1	Ö5
Demostasyon	3	Ö6, Ö4, Ö9	İpucu	1	Ö1
Araştırma	3	Ö3, Ö5 Ö10	Görsel materyal	1	Ö11
Beyin fırtınası	2	Ö2, Ö3	Harita kullanımı	1	Ö10
Buluş	2	Ö1, Ö12	Şiir, hikâye, şarkı, resim, tiyatro	1	Ö7
Gazete haberi	1	Ö9	Anekdot	1	Ö5
Münazara	1	Ö3			

Tablo 8'e baktığımızda öğretmenler güncel konuları işlerken en çok soru-cevap ve tartışma yöntem ve tekniklerini kullandıkları saptanmıştır. Bunların ardından en çok kullanılan yöntem ve teknik sunuş, araştırma ve demostasyondur. Ayrıca bazı öğretmenler beyin fırtınası yöntemini, buluş yöntemini kullandığını ifade etmiştir. Diğer yöntem ve teknikleri kullandığını ifade eden öğretmenler de bulunmaktadır.

Bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Daha çok sunuş ve buluş yoluyla öğretim yöntemini kullanıyorum. İpuçlarını verip öğrencinin hatırlamasını, bağlantı kurmasını sağlıyorum (Ö1).Ağırlıklı kullandığım yöntemler soru cevap ve beyin fırtınasıdır (Ö2).Bunun için beyin fırtınası, münazara gibi tartışma tekniklerini daha çok kullanıyorum. Bazen sunuş ve araştırma (Ö3).Genelde soru cevap yapıyorum ama bazen video görsellerinden yararlanıyorum (Ö6).Güncel konuların öğretiminde özellikle soru-cevap, örnek olay, tartışma yöntem ve tekniklerini kullanıyorum. Konusuna göre şiir, şarkı, hikâye, resim, tiyatro grupları kurarak konuyla ilgili ürünler ortaya koyabildikleri etkinlikler yaparım (Ö7). Konular ile ilgili videolar izletiyorum. Soru-cevap yöntemini kullanıyorum. Konular ile ilgili derse gazete haberleri getirerek (Ö9). Anlatım(sunuş). Harita kullanma soru-cevap, araştırma ödevi gibi (Ö10).Önce sunum ve görsel materyallerle konuyu verip ardından konu üzerinde tartışma yapıyoruz (Ö11). Soru- Cevap, Buluş Yolu, İşbirliği Stratejisini kullanıyorum (Ö12).

Öğretmenler güncel konuları işlerken en çok soru-cevap ve tartışma yöntem ve tekniklerini kullandıkları saptanmıştır. Bunların ardından en çok kullanılan yöntem ve teknik sunuş, araştırma, demostasyon, beyin fırtınası ve buluş yöntemini kullandıkları görülmektedir.

Memişoğlu, H., Güçin, G. (2017). Current issues teaching according to the opinions of social studies teachers. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(4), 1274-1295.

3.3.3. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminde kullandıkları yaklaşımlara ilişkin bulgular

Tablo 9. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminde kullandıkları yaklaşımlara ilişkin görüşler

Yaklaşımlara ilişkin öğretmenlerinin görüşleri	f	Öğretmenler
Sosyal bilgilere tamamlayıcı olarak	9	Ö1,Ö2,Ö7,Ö4,Ö3,Ö8,Ö9,Ö11,Ö12
Pekiştirici olarak	6	Ö1,Ö3,Ö5,Ö6, Ö7, Ö11
Sosyal bilgilere ek olarak	3	Ö1,Ö7, Ö10

Tablo 9'a baktığımızda çoğu öğretmen görüşünde güncel konuları sosyal bilgilerin bir tamamlayıcısı olarak gördüğünü ifade etmiştir. Bunu yanında bazı öğretmen görüşlerinde güncel konuların pekiştirici olarak ve sosyal bilgilere ek olarak yaklaşımına göre işlendiği de görülmektedir.

Güncel konuları sosyal bilgiler dersinin tamamlayıcısı olarak gören bazı öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir: *Güncel konuları sosyal bilgilerle bir bütün Sosyal Bilgilerin tamamlayıcısı olarak görüyorum (Ö2). Güncel konular sosyal bilgiler dersinin asıl konularıdır. Güncel konuları diğer konuların bir tamamlayıcısı olarak görüyorum ve dersi ona göre işliyorum (Ö9). Sosyal Bilgiler dersi adından da anlaşılacağı üzere sosyal yaşamdaki bilgilerin yani olayların bireylere aktarılmasıdır. Bu olaylara karşı bireylerin nasıl davranacakları ne gibi çözüm yolları arayacakları konusunda onlara rehberlik etmektedir. Buradan hareketle güncel konular sosyal bilgilere tamamlayıcı yaklaşımını benimsiyorum. Çünkü güncel konulardan yoksun bir Sosyal bilgiler dersi düşünülemez (Ö4).*

Güncel konuları pekiştirici olarak gören bazı öğretmenlerin görüşleri; *Daha çok pekiştirici olarak beyin fırtınasını ya da tartışmayı seçiyorum. Örneğin haklarımız konusunda genellikle hep müşteri açısından bakılır olaya. Ben satıcı açısından da değerlendirici etkili sorular soruyorum. Tartışma zaten kendiliğinden başlıyor sınıfta (Ö5). Sosyal bilgileri pekiştirici olarak kullanıyorum, dersimiz gereği odak noktasındayız. Sözel ifadelerle güncel konuları konuyla bağdaştırmak zor olmuyor (Ö6) şeklindedir.*

Güncel konuları sosyal bilgilere ek olarak gören bazı öğretmenlerin görüşlerise; *Sosyal bilgilere ek olarak veriyorum. Ana konuyu veriyorum sonra günümüze varsa bağlantı kurup dersi işliyorum (Ö10).*

Öğretmen görüşlerine baktığımızda öğretmenler genellikle güncel konuları sosyal bilgilerin bir tamamlayıcısı olarak gördüklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmenler güncel konuları pekiştirici olarak kullandıklarını ve sosyal bilgilere ek olarak gördüklerini belirtmişlerdir.

3.4. Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular

3.4.1. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuları seçerken dikkat ettikleri hususlara ilişkin bulgular

Tablo 10'a baktığımızda öğretmenler genellikle güncel konuları seçerken toplumu ilgilendiren konular olmasına dikkat ettiğini ifade etmiştir. Bunu ardından öğretmenler güncel onuları seçerken konuyla bağlantılı olmasına, siyasi içerikli olmamasına, öğrenci seviyesine uygun olmaya dikkat ettikleri görülmektedir.

Tablo 10. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuları seçerken dikkat ettikleri hususlara ilişkin görüşleri

Güncel konuların seçimindeki hususlar	f	Öğretmenler
Toplumu ilgilendiren konulardan olması	7	Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö4, Ö9
Kazanımla bağlantılı olması	4	Ö1, Ö7, Ö11, Ö12
Siyasi içerikli konular olmaması	3	Ö3, Ö9, Ö10
Öğrencinin seviyesine uygun olması	3	Ö1, Ö7, Ö12
Olumsuz örnek oluşturmaması	1	Ö3
Çocukların yaşantılarından olması	1	Ö5
Üst düzey beceriler kazandıracak konular olması	1	Ö3
Medyatik konular olması	1	Ö8
Evrensel konular olması	1	Ö4
Geçmişle bağlantılı konular olmasına	1	Ö4

Toplumu ilgilendiren konuların olmasına dikkat eden öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir: *Ağırlıklı olarak bizim toplumumuzu ilgilendiren kardeşlik birlik bağlarını kuvvetlendiren konulardan olmasına özen gösteririm (Ö2). Ülkemi ilgilendiren konulara mutlaka öncelik veririm. Çünkü önce ülkem sonra diğerleri... (Ö6). Toplumu ilgilendiren önemli konular olmasına dikkat ediyorum (Ö3).*

Kazanımla bağlantılı olmasına dikkat eden öğretmenlerin görüşleri; *İşlenen konuyla ilişkili bağlantılı olmasına dikkat ediyorum (Ö1). Verilmek istenen kazanıma uygun olmasına dikkat ediyorum (Ö11).*

Siyasi içerikli olmamasına dikkat eden öğretmenlerin görüşleri; *Siyasi olmayan konuları seçerim. Konular daha çok iyi vatandaş olmaları ve çocukların ülkelerini daha yakından tanımalarını sağlayacak güncel konular seçerim (Ö9). Politik taraflara çekiştirmeden objektif olarak vermeye çalışıyorum (Ö10).*

Öğrencinin seviyesine uygun olmasına dikkat eden öğretmenlerin görüşleri; *Öğrencinin seviyesine uygun olmasına dikkat ederim (Ö1). Güncel konuları seçerken yaş-sınıf seviyesine, konuya uygunluğuna dikkat ederim (Ö7). Öğrencinin kapasitesini dikkate alarak güncel konuları işlerim (Ö12) şeklindedir.*

Diğer öğretmen görüşleri şu şekildedir: *Öğrencilerin psikolojilerini olumsuz etkileyecek konulara değinmemeye, olumsuz örnek oluşturacak konular olmamasına, Onlarda farkındalık oluşturacak, bilimsel katkı sağlayacak, eleştirel ve sorgulayıcı özelliklerini geliştirecek konular olmasına dikkat ediyorum (Ö3). Mümkün olduğunca hemen her çocuğun yaşantısından seçmeye çalışıyorum. Böyle yapınca bütün çocuklar takdirde dersten katılıyor (Ö5). Gündem de olan halkın yaşadığı tv de çokça yayınlanan herhangi bir konu olabiliyor (Ö8). Güncel konuları seçerken toplum olarak bizim hayatımızda, geçmişimizde yeri olan dünya genelinde tartışılan ve evrensel olarak konuşulan tartışılan konuların olmasına dikkat ediyorum (Ö4).*

Genel olarak ifade etmek gerekirse; öğretmenler güncel konuları seçerken toplumu ilgilendiren konular olmasına, kazanımla bağlantılı olmasına, siyasi içerikli olmamasına, öğrenci seviyesine uygun olmasına, olumsuz örnek oluşturmamasına, çocukların yaşantılarından olmasına, üst düzey beceriler kazandıracak konular olmasına, medyatik ve evrensel konular olmasına ve geçmişle bağlantılı konular olmasına dikkat ettikleri görülmektedir.

3.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

3.5.1. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin bulgular

Tablo 11. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminde karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşleri

Sorunlara ilişkin öğretmenlerin görüşleri	f	Öğretmenler
Aile ve çevrenin etkisi	3	Ö1, Ö3, Ö8
Konuların siyasete çekilmesi	3	Ö4, Ö9, Ö12
Ders kitaplarının yetersizliği	3	Ö11, Ö6, Ö10
Yeterli zamanın olmaması	2	Ö2, Ö10
Okulun fiziki yapısının yetersizliği	1	Ö6
Ders kitaplarında siyasi konuların çokluğu	1	Ö5
Konu dışına çıkılması	1	Ö4
Öğrencinin ilgisizliği	1	Ö4
Bir sorunla karşılaşmıyorum	1	Ö7

Tablo 11'e görüldüğü gibi güncel konuların öğretiminde öğretmenler en çok aile ve çevrenin çocuk üzerindeki etkisi, konuların öğrenciler tarafından, siyasete çekilmesi, ders kitaplarının yetersizliği ve yeterli zamanın olmaması gibi konularda sorun yaşamaktalar. Ayrıca okulun fiziki yapısının yetersizliği, ders kitaplarında siyasi konuların çokluğu, konu dışına çıkılması, öğrenci ilgisizliği öğretmenlerin karşılaştığı diğer sorunlardır.

Aile ve çevrenin etkisini sorun olarak gören öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir: *Bulduğum ilin sosyo-ekonomik durumu nedeniyle öğrenciler bazı eksikliklerle okula gelebiliyorlar. Benim bildiğim bir bilgiyi, olayı farklı olarak algılamış olabiliyorlar. Bu da özellikle yaşadıkları köy ortamından veya aileden kaynaklanıyor(Ö1). Çocuklar aileden çok etkilenip onlar ne düşünürse doğru olduğunu kabul ediyorlar(Ö8).*

Konuların siyasete çekilmesini sorun olarak gören öğretmenlerin görüşleri; *Konuyu siyasete çekmeleri karşılaştığım sorunlardır (Ö4). Öğrencilerin konuları siyasete çekmeleri konusunda sorun yaşamaktayım(Ö9). Öğrencilerin aşarı ve gündem dışı konularına politize olmaları(Ö12).*

Ders kitaplarının yetersizliğini sorun olarak gören öğretmenlerin görüşleri, *Ders kitaplarındaki örneklendirmeler bazen yetersiz kalabiliyor (Ö6). Ders kitaplarının yetersiz olmasıdır (Ö11).*

Yeterli zamanın olmamasını sorun olarak gören öğretmenlerin görüşleri, *Güncel konuların öğretiminde karşılaştığım sorunlar genelde bu konuların yeterince anlaşılabilmesi için üzerinde daha çok tartışabilmek için yeterli zamanın olmamasıdır (Ö2). Süre sıkıntısı yaşıyorum. Her zaman anlatacaklarımı yetiştiremiyorum (Ö10).*

Ders kitaplarında siyasi konuların çokluğunu sorun olarak gören öğretmenin görüşü; *Tarih konularından daha çok hoşgörü, medeniyet, bilim gibi konulara yer verilmelidir. Siyasi konular müfredatta çok yer kaplıyor bu da dersi zorlaştırıyor ve de sıkıcı hale getirebiliyor (Ö5).*

Konu dışına çıkılmasını ve öğrenci ilgisizliğini sorun olarak gören öğretmenin görüşleri ise; *Güncel konulardan bahsederken zaman zaman konunun dışına çıkılması, öğrencilerin konunun ciddiyetine hakim olmamaları benim için sorun oluşturmaktadır (Ö4).*

Bir öğretmen ise *"herhangi bir sorunla karşılaşmıyorum (Ö7)."* şeklinde görüş belirtmiştir.

3.5.2. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminde önerilerine ilişkin bulgular

Tablo 12. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin güncel konuların öğretiminde önerilerine ilişkin görüşleri

Sorunlara ilişkin öğretmenlerin görüşleri	f	Öğretmenler
Ders kitapları güncellenmeli	2	Ö10, Ö11,
Somutlaştırılmalı	1	Ö5
Sınıflar teknolojik olarak geliştirilmeli	3	Ö1, Ö3, Ö9
Herkes tarafından tartışılmalı	2	Ö4, Ö7
Aileler bilinçlendirilmeli	2	Ö12, Ö8
Ders saati artırılmalı	2	Ö2, Ö10
Çeşitli kurum kuruluşlarla işbirliği yapılmalı	1	Ö6

Tablo 12'ye baktığımızda güncel konuların öğretimi ile ilgili olarak, ders kitaplarının güncellenmesi, sınıfların teknolojik olarak geliştirilmesi, güncel konuların herkes tarafından tartışılabilmesi, ailelerin bilinçlendirilmesi, ders saatlerinin artırılması gerektiğini, çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Ders kitaplarının güncellenmesi gerektiği ile ilgili öğretmen görüşleri, *Kitaplar daha uyumlu hale getirilmelidir (Ö10). Ders kitapları her yıl muhakkak gözden geçirilip düzenlenmelidir (Ö11). Ders kitaplarındaki konular daha çok somutlaştırılmalıdır (Ö5).*

Sınıfların teknolojik olarak geliştirilmeli gerektiği ile ilgili öğretmen görüşleri, *Fatih Projesi ve Eba her okul ve sınıfa ulaştırılmalıdır (Ö1). İnternete erişim daha kolay olursa güncel konuların öğretimi kolaylaşacaktır (Ö9).*

Güncel konuların herkes tarafından tartışılması gerektiği ile ilgili öğretmen görüşleri; *Sınıfta bazı güncel konuların siyasi alana kayabileceği olması karşılaştığım sorunlar içerisinde. Bu gibi sorunların yaşanmaması için güncel konuların herkes tarafından şeffaf bir şekilde tartışılmasını sağlamak ve farkındalık oluşturmaktır (Ö4).*

Ailelerin bilinçlendirilmesinin gerekliliği ile ilgili öğretmen görüşü, *Çocuklar aileden çok etkilenip onlar ne düşünürse doğru olduğunu kabul ediyorlar. Aileler de güncel konular ile ilgili bilinçlendirilmelidir (Ö8).*

Ders saati artırılması gerekliliği ile ilgili öğretmen görüşleri, *Güncel konuların öğretiminde karşılaştığım sorunlar genelde bu konuların yeterince anlaşılabilmesi için üzerinde daha çok tartışabilmek için yeterli zamanın olmamasıdır. Ders saati artırılırsa güncel konuları daha çok tartışabileceğiz (Ö2). Süre sıkıntısı yaşıyorum. Her zaman anlatacaklarımı yetiştiremiyorum. Ders saati artırılmalıdır (Ö10).*

Çeşitli kurum kuruluşlarla işbirliği yapılması gerekliliği ile ilgili öğretmen görüşü, *Ders kitaplarındaki örneklendirmeler bazen yetersiz kalabiliyor. Bağlı bulunulan kuruluşlarla ortak çalışmalarla somutlaştırılabilir (Ö6) şeklindedir.*

4. Sonuç ve tartışma

Sosyal bilgiler öğretmenleri güncel konuları kullanma amaçları örnek vermek, konuların somutlaştırılmasını sağlamak, toplumun sorunlarına dikkat çekmek, vatan ve millet sevgisi aşılamak, konuya dikkat çekmek, bugün ile geçmiş arasında bağ kurmak, tartışma başlatmak, konuları tekrar etmektir. Öğretmenler güncel konuların önemini ilgili olarak çocuğu hayata hazırladığını, çevresine

duyarlı, karar verici etkili (aktif) vatandaş yetiştirdiğini ve geçmiş ile bu gün arasında bağ kurduğunu şeklinde görüş belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler güncel konuların derse karşı ilgiyi ve meraklarını artırdığı, karar verme, sorgulama, çözüm üretme, farklı düşünebilme, ileri görüşlülük bazı temel beceriler kazandırdığı, haber izleme alışkanlığı kazandırdığı ve konuları somutlaştırdığını belirtmektedirler. Bu bulgular Gürkan'ın (2009), çalışmasında belirttiği öğrencilerin düşünsel yönden aktifleştigi, örneklenen konuları daha iyi kavradığı, hatırlama düzeylerinin arttığı, öğrenmeye yönelik ilgi ve derse katılımlarının arttığı sonucu ile örtüşmektedir.

Öğretmenlerin programdaki güncel konularına ilişkin görüşlerine baktığımızda genel olarak güncel konuları yetersiz/eksik bulmaktadırlar. Bununla birlikte bazı öğretmenler güncel konuların zenginleştirilerek programda yer alması gerektiğini ifade etmektedirler. Bazı öğretmenler ise programdaki güncel konuları yeterli olarak görmektedir.

Öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde güncel olarak görmek istedikleri konular çeşitlilik göstermektedir. Öğretmenler güncel konular arasında darbeler, terör ve anarşi, ülkemizde yaşanan olaylar, toplumsal yardımlaşma ve dayanışma, hak ve sorumluluklar, küresel ısınma ve iklim değişikliği, doğal afet, çevre sağlık konularının yer alması gerektiğini ifade etmişlerdir. Gedik(2010), tarafından yapılan çalışmada araştırmaya katılan öğrencilerin görüşlerine göre Sosyal bilgiler derslerinde en çok ele alınan güncel olaylar kuraklık tehlikesi ve siyasi konular olduğunu tespit etmiştir. Bu sonuca paralel olarak, Akdağ ve arkadaşları da (2014), yaptıkları çalışmada öğretmenlerin güncel olaylar konularında, ülke sorunları, dünyadaki gelişmeler ve insan hakları ve demokrasi konuları üzerinde durduklarını saptamıştır.

Sosyal bilgiler dersi kapsamında güncel konularla ilgili olarak öğretmenler yeri geldikçe yer verdiklerini bazı öğretmenler ise her zaman yer verdiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca genellikle ve ara sıra güncel konuları işlediğini ifade eden öğretmenler de mevcuttur.

Sosyal bilgiler öğretmenlere güncel konuları derste genellikle sunuş, buluş, soru-cevap, tartışma, örnek olay, münazara yöntem ve tekniklerini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin güncel konuları işlerken gazete haberlerinden yararlandıkları ve güncel konular eğitim-öğretim sürecinde videolardan da yararlandıkları tespit edilmiştir. Devci ise (2007), çalışmasında öğretmenlerin güncel olayların öğretiminde farklı yöntem ve teknikleri kullandıklarını belirterek öğretmenlerin en çok soru-cevap, araştırma ödevi, tartışma ve canlandırma yöntem ve tekniklerini kullandıklarını tespit etmiştir.

Araştırmada öğretmenlerin güncel konuların öğretiminde benimsedikleri yaklaşımlara baktığımızda şu sonuçlara ulaşılmıştır. Öğretmenler sosyal bilgiler dersini birinci derecede sosyal bilgilere tamamlayıcı olarak işledikleri görülmektedir. Ayrıca bu yaklaşımın yanında öğretmenler güncel olayların öğretimini pekiştirici olarak kullanıldığı ve sosyal bilgilere ek olarak da kullandıklarını belirtmişlerdir. Güncel konuların öğretiminde öğretmenlerin benimsedikleri yaklaşımlar farklılaşabilmektedir. Bunun nedeni güncel konuların bizzat kendi özelliklerinden kaynaklanabilir. Çünkü sosyal bilgiler içerisinde çok fazla konu girebilmektedir. Öğretmenlerin bu konu veya olayları sosyal bilgiler dersi kapsamında değerlendirmektedir. Ayrıca öğretmenlerin adı zikredilen yaklaşımlardan sadece birini kullanmaması da bu durumla açıklanabilir.

Bu araştırmadaki başka bir sonuç ise öğretmenlerin güncel konuları seçmede dikkat ettikleri hususlardır. Öğretmenler güncel konuları seçerken genel olarak güncel konuları seçerken toplumu ilgilendiren konular olmasına, konuyla bağlantılı olmasına, siyasi içerikli konular olmamasına ve öğrenci seviyesine uygun olmasına dikkat ettikleri görülmektedir.

Araştırmada güncel konuları öğretiminde öğretmenler sorun olarak ailelerin düşük ekonomik durumunu, çocukların aile ve çevrelerinde edindikleri bilgiler ve bu bilgiler ile ilgili kalıplaşmış görüşlerini, güncel konuları siyasete çekmeleri ve konuların ciddiyetine varmamalarını, zaman/süre yetersizliğini ve teknolojik alanındaki yetersizlik ve eksiklikleri görmekteler. Ayrıca siyasi içerikli güncel konuları işlerken zorlandıkları tespit edilmiştir. Bunun dışında bir öğretmen ise herhangi sorunla karşılaşmadığını belirtmiştir. Deveci (2007) ise çalışmasında farklı sosyo-ekonomik düzeye sahip olan okullarda görev yapan öğretmenlerin görüşleri arasında farklılıklar olduğunu saptamıştır. Alt ve orta sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda görev yapan öğretmenlerin öğrencilerin ilgisizliğini sorun olarak gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Üst sosyo-ekonomik düzeydeki okulların öğretmenleri ise böyle bir sorunu dile getirmediği ifade etmiştir. Genel olarak öğretmenlerin daha çok (% 35) ailelerin ilgisizliğinin, Programın güncel olaylara uygun olmamasının (% 35), ders saatinin az olmasının (% 25) güncel olayların öğretiminde karşılaşılan sorunlar olduğunu söylemişlerdir.

Güncel konuların öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin öğretmenler çözüm önerisi olarak da öğretmen ders kitaplarının güncellenmesi, sınıfların teknolojik olarak geliştirilmesi, öğretmen güncel konuların herkes tarafından tartışılabilmesi, öğretmen ailelerin bilinçlendirilmesi, ders saatlerinin artırılması gerektiğini, çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

4.1. Öneriler

Güncel konuların öğretimi ile ilgili olarak şu önerilerde bulunulabilir: Sosyal bilgiler öğretiminin hedeflerinden olan sorumluluk sahibi, etkin vatandaşlar yetiştirmek ve dünyadaki son gelişimleri takip edebilen bireyler yetiştirmek için başta sosyal bilgiler dersi olmak üzere diğer derslerde de güncel konulara yer verilmelidir. Sene başında güncel konular ile ilgili ders kitapları güncel konuları içine alabilecek şekilde sürekli olarak güncellenmelidir. Okullarda güncel konuların öğretimini kolaylaştıracak imkânlar artırılmalıdır. Öğretmenler ders saatlerini yetersiz olarak görmekteler; ders saatleri artırılabilir. Öğretmenler güncel konular ile ilgili olarak siyasete çekilebilecek ve farklı anlaşılmaya sebebiyet verecek konulara değenmediklerini ifade etmişlerdir. Bu konuda öğretmenlerin kaygıları giderici çalışmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Akdağ, H., Oğuz, R., Tatar, O. ve Subaşı, Y. (2014). Ortaokul sosyal bilgiler ders kitaplarının güncel olaylar bağlamında öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* Yıl:2, Sayı:2. S.49-65.
- Akdağ, H. B. (2013). *Sosyal bilgiler dersinde güncel olaylardan yararlanmanın öğrencilerin karar verme becerilerine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı. Ankara.
- Arın, D., Deveci, H. (2008). Sosyal bilgiler dersinde güncel olayların kullanımının öğrenci başarısına ve hatırda tutma düzeyine etkisi. *Elektronik Journal Of Social Sciences*. 7,26: 170-185.
- Barr, R., Barth, J. L., Shermis, S.S. (2013). *Sosyal bilgilerin doğası*. (C. DönmezÇev. Ed). Pegem Akademi. 1. Baskı. Ankara.

Memişoğlu, H., Güçin, G. (2017). Current issues teaching according to the opinions of social studies teachers. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(4), 1274-1295.

- Binbaşıoğlu, C. (2004). Eğitimde günlük olaylar ve öğretimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*. Sayı: 315, 14-16.
- Canbulat, T. (2011). Sınıf öğretmenlerinin öğretme öğrenme sürecinde güncel haber kaynaklarını kullanma durumları. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 1(2), 187-204
- Creswell, J.W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri (beş yaklaşıma göre araştırma ve araştırma deseni)*. (M. Bütün, S.B. Demir, Çev. Ed.). Gözden Geçirilmiş 2. Baskı. Ankara, Siyasal Kitapevi.
- Demirkaya-Gedik, H. (2008a). Sosyal bilgiler ders kitaplarında güncel konular. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12 (1), 117-134.
- Demirkaya-Gedik, H. (2008b). *Sosyal bilgiler eğitiminde güncel olaylar*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bilim Dalı. Ankara.
- Deveci, H. (2007). Sosyal bilgiler dersinde güncel olayların öğretimine ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7(1), EDAM İstanbul 417-451.
- Eryılmaz, Ö. (2015). *Sosyal bilgiler dersinde güncel olaylardan yararlanmanın öğrencilerin sosyal problemlere duyarlılıklarına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Eskişehir.
- Gedik, H. (2010). Güncel olayların ilköğretim sosyal bilgiler derslerinde kullanımı ve öğrenci görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 11, Sayı 2, s 97-118.
- Gürdoğan Bayır, Ö. (2010). *Sosyal bilgiler dersinde güncel olaylardan yararlanmanın öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerine etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sınıf Öğretmenliği Anabilim dalı. Eskişehir.
- Gürkan, B. (2009). *Sosyal bilgiler eğitiminde güncel olaylar: ilköğretim dördüncü ve beşinci sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler eğitiminde güncel olayları ele alış biçimlerinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Adana.
- Haas, M. E., Laughlin, M. A. (2000). *Teaching Current Events: Its Status in social Studies Today*, E D 440899.
- Kaltsounis, T. (1987). *Teachingsocial studies in the elementary school: the basics for citizenship*. (2nd ed.) New Jersey: PrenticeHall
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Nelson, M. R. (1987). *Childrenand social studies creative teaching in the elementary classroom*. Florida: Harcourt Brace Jovanovich Publishers.
- Öztürk, C., Deveci, H. (2011). *Farklı ülkelerin sosyal bilgiler öğretim programlarının değerlendirilmesi*. Cemil Öztürk (Ed.), Farklı Ülkelerin Sosyal Bilgiler Öğretim Programları içinde (s.1-40). Ankara
- Patton, M.Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (M. Bütün, S.B. Demir, Çev. Ed.). 3. Baskıdan çeviri. Ankara, Pegem Akademi.
- Ünlüer, G. (2008). *Sosyal bilgiler dersinde gazete kullanımının öğrencilerin akademik başarılarına ve tutumlarına etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (6. Baskı). Seçkin Yayıncılık. Ankara.
- Zemin, S. (2013). *İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Güncel Olayların Öğrenci Başarısına ve Hatırd Tutma Düzeyine Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı. İzmir.

Extended abstract in English

Introduction

Knowledge may become permanent by associating the school education with daily life events. In order that students transfer these knowledge to the areas they need, it is required to select knowledge directly from the life. Besides, individuals will become efficient citizens as long as they are informed about past and present events, follow and analyze daily life events that are published on resources like newspapers, magazines and television. It is important to attentively examine current events in order to associate course subjects with daily life events, ground activities on these events, be prepared for possible problems in the future and take lessons from the events.

Considering the principles provided by education to students, such as relativity, openness, from tangible to intangible, known to unknown, near to distant and vitality; current events create a rich resource for social studies lesson and increase the effectiveness of education. Because current events consist of social facts, they attract the attention of students and increase their participation in lessons. Thus, the phenomenon of learning becomes enjoyable and entertaining in social studies lesson, which paves the way for a permanent and efficient learning . It is recommended for students to follow current events and latest developments in their regions and country, associate what they learn at school with daily life and grow mature enough to generate solutions to problems.

Study Objective

The objective of this study is to reveal the opinions of social studies teachers about the teaching of current issues in social studies lesson. For that purpose, answers are sought to the following questions. What are the opinions of social studies teachers about,

1. The objective, importance and acquisitions of current issues in terms of social studies lesson,
2. Assessment of current issues that exist and are intended to be involved in social studies curriculum,
3. How often the current issues are used and with what methods, techniques and approaches they are taught and embraced,
4. Respects that are taken into consideration while choosing current issues,
5. Problems that are encountered while teaching current issues and solution offers?

Method

This study is a case study, which is one of the qualitative research methods. Working group of the study was selected via criterion sampling method, which is among purposeful sampling types and is used very commonly in qualitative researches. Participants of the study comprised of 12 social studies teachers who work in secondary schools in the school year of 2016-2017. In order to determine the opinions of social studies teachers about the teaching of current issues in social studies lesson, a semi-structured interview form that was prepared by researchers was applied to experimental subjects. The data acquired in the study were evaluated via descriptive analysis.

Conclusion and discussion

Social studies teachers use current issues for the purpose of giving examples, objectifying the subjects, attracting attention to social problems, infusing patriotism, attracting attention to the issue, establishing a bond between the past and the present, starting a discussion and repeating the subjects. Teachers stated that current issues were important as they prepared children to life, raised environmentally sensitive, decision-maker and effective (active) citizens and established a bond between the past and the present. They also stated that current issues increased the interest and curiosity in lessons, brought some basic skills like decision-making, questioning, generating solutions, thinking differently and farsightedness, as well as the habit of watching news and objectified the subjects.

The opinions of teachers about current issues in the curriculum showed that they found them insufficient in general. In addition to this, some teachers underlined the necessity for enriching current issues and then involving them in the curriculum. Some of them stated that they found current issues in the curriculum sufficient. There are various current issues that teachers desire to see in social studies lesson. Teachers stated that issues like coups, terror and anarchy, incidents in our country, social cooperation and solidarity, rights and responsibilities, global warming and climate change, natural disasters and environmental health had to be involved among current issues.

Teachers stated that they involved current issues within the scope of social studies lesson when necessary, whereas some of them involved the issues all the time. Besides, some of the teachers indicated that they generally and sometimes taught current issues. It was concluded that social studies teachers usually used the methods and techniques of presentation, discovery, question-answer, discussion, case study and debate regarding current issues in their lessons. It was also determined that teachers taught current issues by using newspaper reports and videos.

At the end of the study, the following results were obtained regarding the approaches adopted by teachers in teaching current issues. It was observed that teachers primarily taught social studies lesson as a subsidiary of social studies. Apart from that approach, they also stated that they taught current events as an intensifier and an addition to social studies. Another result of this study is related with points that are taken into consideration by teachers in choosing current issues. It is seen that teachers generally pay attention to choosing social, relevant, unpolitical current issues that are appropriate for the grades of students.

In the study, teachers stated that lower financial income of families, information obtained by children from their families and environment and their conventionalized opinions about these information, politization of current issues and failure of realizing the seriousness of these issues, insufficient time/duration and deficiencies in the technological area were among the problems encountered in teaching current issues. It was also determined that they had a difficulty in teaching political current issues.

Teachers recommended updating the school books, technologically developing the classes, discussing current issues with everyone, raising consciousness in families, increasing course hours and cooperating with various institutions and organizations as a solution to the problems encountered in teaching current issues.